

Politidirektoratet
Postboks 8051 Dep.
0031 OSLO

ROGALAND POLICE DISTRICT

Deres referanse:

Vår referanse:
201604526-2 008

Sted, Dato
, 27.01.2017

FORSLAG TIL LOVREGLER OM SIVILRETTLIG INNDRAGNING - HØRING

Det vises til Politidirektoratets foreleggelse av høringsbrev av 10.11. 2016 og fristutsettelse av 24.01 2017 til i dag.

Riksadvokaten, med tilslutning fra Økokrim og Politidirektoratet, ønsker å reformere inndragningshjemplene til politi og påtalemyndighet. Dette fordi man ikke har lyktes i å oppnå ønskede resultater på inndragning tidligere.

Professor Jon Petter Rui ble i 2014 oppnevnt til å gjøre et utredningsarbeid om sivilrettslig inndragning. Det er utarbeidet en betenkning med forslag til ny lov om sivilrettslig inndragning. Avslutningsvis i betenkningen anbefales det at det opprettes en sentral enhet for sivilrettslig inndragning, "Inndragningsenheten".

Det påpekes i betenkningen at uavhengig av hva som blir det endelige virkeområdet for sivilrettslig inndragning, så er det klart at strafferettslig inndragning fortsatt skal være det primære virkemiddelet for fratakelse av utbytte fra straffbare handlinger. Det anbefales at det i tillegg til "Inndragningsenheten" å etableres en spesialistenhet for strafferettslig inndragning.

En egen arbeidsgruppe avga i 2014 en anbefaling der det ble foreslått opprettet en riksdekkende enhet. "Enheten for strafferettslig inndragning" organisert under ØKOKRIM og tverretatlig sammensatt. Det overordnede formål skal være å fokusere på inndragning av utbytte som strafferettslig reaksjon. Forslaget til opprettelse og organisering av "Inndragningsenheten" bygger på at det deles noe personell og funksjoner med "Enheten for strafferettslig inndragning".

Lovforslaget som foreligger springer ut av en erkjennelse av at de ønskede resultater på inndragningens område ikke oppnås, en erkjennelse jeg selvsagt deler. Jeg finner det derfor riktig også å kommentere dette som premiss.

Departementet imøteser i sitt høringsbrev uttalelser som ligger på et overordnet og konseptuelt plan. Sør-Vest politidistrikt stiller seg kritisk til innføring av sivilrettslig inndragning og dertil en sentral enhet for sivilrettslig inndragning med den organisering som foreslås.

Sivilrettslig inndragning som foreslås, forutsettes å være et subsidiært instrument hvor inndragning som strafferettslig reaksjon ikke er mulig eller vesentlig vanskeliggjort.

Potensialet for bruk av eksisterende strafferettslige inndragningshjemler er i dag på ingen måte utnyttet på tross av klare forventninger. Det er en tankevekker at de fleste utfordringer og mangler man finner konstatert i NOU 1996:21, "Mer effektiv inndragning av vinning", fortsatt er like aktuelle i politi-Norge i dag, 20 år etter.

Årsakene til dette er etter mitt syn:

- Manglende kultur og kompetanse om inndragning lokalt i politidistriktene.
- Forfølgelse av inndragning, i særdeleshet fra utlandet, er tids- og ressurskrevende.

Skal en lykkes med sikring og inndragning av utbytte av straffbare handlinger, må utbytteetterforskning integreres i etterforskningen parallelt med etterforskning av straffeansvar i de enkelte distrikt. Veggen til å oppnå dette ligger som en prioriterings- og ledelsesoppgave i politidistriktene.

Sør-Vest politidistrikt har selv erfart at omfang og kvalitet i inndragningsarbeidet kan påvirkes vesentlig gjennom å ha ansvaret for "Inndragningsprosjektet" i 2013 / 2014, samt nå ved å ha en polititjenesteperson på fulltid ansatt som spesialist inndragning. Jeg mener at det som skal til for å oppnå ønskede og bedre resultater er å bygge videre en solid og robust kultur for inndragningsarbeid lokalt i politiet.

Forslaget om å lage "Enheten for strafferettslig inndragning" med grunnlag i Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet (2011 – 2014), er fornuftig idet det blir et senter for samarbeid mellom etater, metodeutvikler og bistandsorgan. Utover samarbeid mellom etater på nasjonalt nivå vil en slik sentral enhet kunne bygge opp kompetanse mot inndragning i utlandet og utvikle funksjonelle måleparametre i forhold til inndragning av vinning vesentlig bedre enn det som er tilfellet i dag.

I betenkningen med lovforslaget om sivilrettslig inndragning beskriver i Kap.5 Problemet; for lite inndragning og Kap.6 Årsaker. Jeg merker meg langt på veg at synspunktene der og mine er sammenfallende.

Sivilrettslig inndragning slik det foreslås gjennomført og organisert er en grunnleggende og prinsipiell nydannelse. Den har sin bakgrunn i " den irske modellen". Arbeidsgruppen som foreslår opprettelsen av "Enheten for strafferettslig inndragning" beskriver i pkt. 4.3.1 at "Bakgrunnen for opprettelsen var økende grov kriminalitet i det irske samfunnet, en redusert respekt for lovverket,

samt at det var blitt svært synlig for den jevne innbygger at kriminelle disponerte betydelige verdier. Eksisterende lovverk maktet ikke å bøte på dette." Beskrivelsen synes ikke helt å passe på Norge.

Dagens mangelfulle oppfølging av de tilgjengelige hjemler for inndragning bør ikke være grunnlag for en nydannelse som foreslått. Forslaget innebærer etableringen av et helt nytt forvaltningsorgan med høy trinnhøyde og høye kostnader om enn sparsomt beskrevet i betenkningens kap.13. Jeg ser bare i begrenset grad at dagens hjemler for inndragning ikke er tilstrekkelige; utfordringen er å bruke dem. I den grad instituttet sivil inndragning tenkes å lempe på de materielle vilkår for inndragning ved at beviskravet for det straffbare forhold senkes utover det som er tilfellet i dag er det betenkelig i seg selv.

Hans Vik

Bjørn Andersen
Politiinspektør

Brit Nilsen
POB
Spesialist, Inndragning